

med min bedste Villie kan indsee det Hensigtsmæssige og for Almeenvællets Gavnlige i at frembringe denne 78aarige Lov, og derved hane Beten for de Godseiere, som af en eller anden Grund modsætte sig Fæstes Overgang til Selveiendom. Jeg anseer det for rettest ikke at anerkjende denne Bet, men aldeles at ophæve den. Derfor er det, at jeg uagtet de venstrebælige Anmodninger har fastholdt Ændringsforslaget under Nr. 1 og anbefaler det til det høie Thing's Belwillie.

Winther: Det er kun faa Ord, jeg skal anvende paa denne Sag, der jo har været saa meget omtalt; men da jeg ønsker, at der skal komme Noget ud af Lovforslaget, vil jeg ikke undlade at yttre mig i modsat Retning af, hvad der er fremsført af den ærede Forslagsstiller fra Lolland (Chr. Pedersen). Det vil naturligvis berode paa Ministeriets Erklæring ligesoverfor hans Forslag, hvorledes man vil stille sig til det. Dersom Ministeriet vil erklære sig for at gaae ind paa det, skal dette ikke glæde Noget mere end mig, og jeg skal da naturligvis stemme for Forslaget, men saafremt Ministeriet erklærer, at der, hvis denne Ændring bliver vedtagen, ikke udkommer nogen Lov, at Ministeriet da ikke vil anbefale Loven, selv om den ogsaa bliver vedtagen saaledes i Landstinget, vil jeg ikke stemme for dette Forslag, fordi jeg mener, at en af de værste Forpagtningemaader bringes ud af Verden ved, at man vedtager Lovforslaget, saaledes som det foreligger; det vil jeg ikke være med til at forhindre. Naar man vil see, hvad det Lovforslag, der blev indbragt ifjor i denne Retning, angik, vil man ogsaa lægge Mærke til, at det, som nu her foreligger vedtaget af Landstinget, indbefatter idetmindste ligesaa Meget til Fordeel for Fæstebønderne som hiint Forslag, ialfald saaledes som det gik her fra Thinget. Det forekommer mig derfor, at det, naar man paa et tidligere Standpunkt har ladet sig nøie med et mindre Resultat end det, man her tilstræber at opnaa, vil være en Feil at vedtage Ændringsforslaget, forsaavidt Ministeriet modsætter sig det. Jeg har blot villet bemærke dette, idet jeg tror, at jeg og Andre, der stemme imod dette

Forslag, hvis Ministeriet erklærer sig imod det, have ligesaa gode Ønsker og Villie for Fæstebondestandens Belfærd som den ærede Forslagsstiller. Det er alene Klagerne over de stedfundne Misbrug af den gamle Lovbestemmelse, som have bevæget mig til ifjor at indbringe det Lovforslag, der under sin Udviklingsgang nu er kommet til at foreligge, saaledes som det sidst er vedtaget af Landstinget. Jeg vil derfor haabe, at de af Thingets Medlemmer, der mene, at det er godt at affæste en slem Ulempe, om man end ikke paa een Gang kan faa alle Ulemperne affæstede, ville tage Hensyn til Ministeriets Erklæring og indrette deres Stemmegivning derefter, saaledes at vi kunne gaae dette Skridt fremad.

Indenrigsministeren: Jeg vil haabe, at det ærede Thing vil erkjende, at det ogsaa meget godt kan være Tilfældet, at Ministeriet, selv om det modsætter sig dette Ændringsforslag, kan have en ligesaa varm Interesse for Fæsteforholdets Afløsning som de Herrer, der stemme for det, og, idet jeg altsaa herved erklærer, at jeg sætter mig imod Forslaget, skal jeg tillade mig at sige det ærede Thing Grundene, hvorfor jeg gjør dette. Det er klart for Enhver, at dette Forslag gjør Loven til en ganske anden, end den nu er, thi det forlader ikke alene den Forudsætning, under hvilken Loven er forelagt fra Regjeringens Side, men det forlader ogsaa aldeles det Grundlag, hvorpaa Loven hidtil er bleven forhandlet. Selv om det muligt i Tidens Løb maatte vise sig, at man kunde finde Anledning til at gaae ind paa et Forslag som det her omhandlede, er det aldeles klart, at det ikke i nærværende Dieblit, hvor det ikke har været muligt for Regjeringen at gjøre dette Spørgsmaal til Gjenstand for den Overveelse, som dets hele Bigtighed og gennemgribende Betydning for hele Bøndestanden kræver, kan forlanges, at man uden videre skal gaae ind paa det. Dertil kommer en Omstændighed, som jeg ikke noksom kan lægge ærede Medlemmer paa Hjerte, og det er den, at De ved at gjøre Loven til en anden, end den hidtil har været, med den allerførste Grad af Sandsynlighed ville opnaa det Modsatte af det, man